



## NIEUWSBRIEF voorjaar 2021

Redactie festegrundongeradiel@gmail.com

Website [www.festegrun.nl](http://www.festegrun.nl)

Facebook Feste Grun

KvK-nummer 66752752

IBAN: NL70 RBRB 0943 7221 52

Hier voor u een nieuwe nieuwsbrief van Fêste Grûn.

Wij hebben niet stil gezeten zoals u waarschijnlijk wel hebt kunnen lezen in de media. Bestaande gaswinning en de voorgenomen gaswinning blijven onze aandacht houden en dat is de ene keer wat duidelijker te merken dan de andere. Wij zullen ons blijven inzetten om hier kritisch naar te kijken en om u op de hoogte houden van wat er gaande is en speelt onze omgeving en gemeente.

Binnen Fêste Grûn heeft er een wisseling plaatsgevonden. Ria van de Laar, voorzitter, heeft zich door betrokkenheid in andere processen binnen de gemeente helaas teruggetrokken uit ons bestuur. Wij willen Ria dan ook via deze weg heel erg bedanken voor haar jarenlange, belangeloze inzet voor Fêste Grûn. Het voorzitterschap is overgenomen door Anna Anjema, wonende in Ternaard en ook al enige jaren zich kritisch bezighoudend met de gaswinning in de omgeving en gemeente.

Dit brengt mij bij een volgend punt om onder uw aandacht te brengen, als het u wat lijkt om onze 'club' te versterken en met ons mee te denken, stuurt u dan een mail aan: [festegrundongeradiel@gmail.com](mailto:festegrundongeradiel@gmail.com) en wij nemen contact met u op. Wij horen graag van u!

De onderwerpen die wij in deze nieuwsbrief aan u onder de aandacht willen brengen zijn:

- Pilot Omgevingsproces Ternaard
- Gebiedscommissie (in oprichting)
- Activiteiten Fêste Grûn in 2020 en een deel van 2021
- Fêste Grûn is uit het Omgevingsproces Ternaard gestapt

### [Pilot Omgevingsproces Ternaard](#)

Fêste Grûn Noardeast-Fryslân heeft deelgenomen aan het Omgevingsproces Ternaard en in die deelname waren wij een kritische gesprekspartner.

Het Afsprakenkader Ontzorging is in mei 2020 aan minister Wiebes aangeboden. Daarmee werd fase 1 van het Omgevingsproces afgesloten.

Daarna startte fase 2 waar we tot 9 april 2021 aan meewerkten. De opdracht die we als Ontzorgingsspoor Omgevingsproces Ternaard (OOT) meekregen vindt u in bijlage 1.

De uitkomsten van Het Afsprakenkader Ontzorging zijn, op ons aandringen, ook bedoeld als leidraad voor handelen rond bestaande gasvelden. Deze intentie is uitgesproken door de NAM en het ministerie van EZK. Wij ervaren dat als een groot winstpunt omdat er binnen onze gemeente al jarenlang op vele plaatsen gas wordt gewonnen. Dus zelfs als er

niet gewonnen gaat worden in Ternaard blijft het zaak ons bezig te houden met de uitvoering/realisatie van die uitgesproken intentie.

Minister Wiebes zou de informatie uit het Afsprakenkader en de Investeringsagenda meenemen in zijn afwegingen over het al dan niet gaan winnen van gas in Ternaard. We wachten dus nu nog steeds op het besluit van de opvolger van de heer Wiebes. De in de Tweede Kamer aangenomen motie Dik-Faber, waarin om drie onderzoeken is gevraagd, is echter ook van invloed op het tempo waarin besluiten kunnen worden genomen.

De activiteiten van Gemeente Noardeast Fryslân zullen wij blijven volgen en ook zullen we in overleg blijven. In ons overleg met wethouder Hanemaayer hebben we bijvoorbeeld het opkomen voor een tegemoetkoming voor reeds gewonnen gas in de gemeente aangekaart. Ook blijven we samenwerken met andere partijen zoals de Waddenvereniging en collega stichtingen.

### Gebiedscommissie in oprichting

De gemeente Noardeast-Fryslân, de provincie Fryslân, het Wetterskip Fryslân, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) hebben de eerste fase van het 'Omgevingsproces Gaswinning Ternaard' afgerond. De vijf partijen zijn het eens over de oprichting van een Gebiedsfonds. Daarvoor wordt de komende tien jaar een bedrag van zestig miljoen euro beschikbaar gesteld uit de baten van de gaswinning uit het Ternaard-veld. De Gebiedscommissie wordt opgericht als na de start van de proefboring blijkt dat een economische verantwoorde winning van dit veld mogelijk is. Over de samenstelling van dat Gebiedscommissie en de bevoegdheden moet nog wordt overlegd door de Gebiedscommissie in oprichting. Zij zullen hun werkzaamheden eind 2021 afronden. Hun jaarverslag is te vinden op de site van de gemeente.

### Activiteiten Fêste Grûn in de afgelopen periode

- Overleg met gemeente Noardeast Fryslân, dorpsbelangen Ternaard en Wierum.
- Deelname aan Ontzorgingsspoor Omgevingsproces Ternaard, 7 bijeenkomsten in 2020
- Overleg met Waddenvereniging
- Bijwonen en inspreken gemeenteraadsvergadering
- Overleg met gemeenteraadsleden
- Overleg met Wetterskip Fryslân
- Overleg met B&W Noardeast-Fryslân
- Organiseren Dijkkijken op 31 jan en 27 maart

Zaterdagochtend 27 maart 2021, verzamelden zich zo'n 20 personen aan de voet van de zeedijk aan de Mosselbankwei. De dorpsbelangen van Wierum en Nes en de LTO waren al in januari van de partij geweest.

Op deze winderige ochtend zou Douwe Anema (lid van Fêste Grûn) ons de 'knik' in de zeedijk laten zien. De reden dat Fêste Grûn dit organiseert is omdat Douwe Anema ongerust is over deze 'knik' in de zeedijk en het gebied rond Moddergat en Nes. De oorzaak van de bodem problemen kunnen volgens hem niet alleen aan de oorzaak zijn van een natuurlijk proces, de zogenaamde dijkzetting. Anema denkt dat de knik wellicht te maken heeft met het feit dat vlakbij ook al enige jaren gas gewonnen wordt uit de Nessumer bel en het gasveld zich ook uitstrekt onder de zeedijk door. Ook ligt daar de Hantumer breuklijn. Douwe nam ons mee de dijk op om aan de hand van de graslijn en de dijklijn, aan de zee kant, de 'knik' of 'deuk' te laten zien. Deze is heel duidelijk waar te nemen. En strekt zich uit over een lengte van enkele honderden meters.

## Fêste Grûn stapt út het Ontzorgingsspoor Omgevingsproces Ternaard en wil niet doen alsof er niets is veranderd.....

Groen Links, de Christen Unie en D66 zorgden voor een meerderheid in de Tweede Kamer, waardoor de motie Dik-Faber werd aangenomen. De minister van EZK wordt daarmee gedwongen de beslissing om voor een nieuw gasveld in Ternaard vergunning te verlenen pas te nemen nadat drie onderzoeken gedeeld zijn met de Tweede Kamer en er daar ook nog over gedebatteerd is. Twee onderzoeken zijn al gedaan, maar het derde onderzoek is nog niet gestart.

Daardoor zal de beslissing al dan niet een vergunning te verlenen flink uitgesteld worden. Daarom is Fêste Grûn heel blij met de motie Dik-Faber. Uitstel en tijd voor bezinning leidt wellicht tot afstel. Dat is waar de indieners van de motie op uit zijn en naar streven. Dat is precies wat Fêste Grûn wenst: afstel van gaswinning in Ternaard

Fêste Grûn Noardeast Fryslân is van mening dat het gewoon doen of er niets veranderd is niet juist is. Dat is helaas wel wat het ministerie van EZK ons probeert voor te houden. Ook het Bestuurlijk Overleg van het Omgevingsproces Ternaard wil alles bij het oude laten.

Een aantal zaken ondersteunen ons in de gedachte dat er echt iets is veranderd..

1. De motie Dik-Faber vraagt om drie onderzoeken, slechts twee van die onderzoeken zijn afgerond. De onderzoeken naar de gevolgen van mijnbouw en het onderzoek naar "Hand aan de Kraan". Het derde onderzoekt bodemdaling in combinatie met zeespiegelstijging. Dit onderzoek moet nog van start gaan en is door EZK aangekondigd (brief EZK d.d. 17/12/2020). Een dergelijk onderzoek zal zeker enige maanden vergen is onze voorzichtige inschatting. Totdat afronding heeft plaatsgevonden kan de Tweede Kamer niet verder en daarmee ook het Kabinet niet.

2. Onze regering is demissionair. Op 17 maart 2021 vonden de verkiezingen plaats. De vorige formaties van een regering duurden bij Rutte 1 127 dagen; Rutte 2 47 dagen en Rutte 3 224 dagen. Het gemiddelde is 122 dagen. De recente ontwikkelingen in Den Haag maken een snelle formatie zeer onwaarschijnlijk. De nieuwe regering kan dus waarschijnlijk op zijn vroegst pas over geruime tijd starten.

3. Het draagvlak voor gasboringen vanuit land onder de Waddenzee brokkelt af. De brede steun voor de motie Dik-Faber is volgens Fêste Grûn een duidelijk signaal dat nu ook de landelijke politiek zich meer en meer zorgen maakt om het UNESCO Werelderfgoed de Wadden.

4. De Gebiedscommissie in oprichting heeft al in oktober 2020 aangegeven een advies niet te kunnen leveren op 1 mei 2021, zoals de planning aanvankelijk was. Zij hebben kort geleden aangegeven pas in december 2021 te kunnen komen tot een advies en hebben de snelheid aan de kant gezet om daarmee tot een goede kwaliteit te komen. Verstandig, maar tegelijkertijd is er ook daar dus vertraging van 8 maanden.

5. De ter inzage legging voor de winning van gas onder Ternaard zal volgens het Bestuurlijk Overleg ( Provincie Fryslân, gemeente Noardeast Fryslân en Wetterskip Fryslân) plaatsvinden in het voorjaar 2021.

Wij zijn echter met de Gebiedscommissie in oprichting van mening dat de besluitvorming

over gaswinning in Ternaard nog geruime tijd op zich zal laten wachten. Mede omdat er geen zicht is op een vlotte en eenvoudige formatie van een nieuw kabinet.

Ternaard, het Omgevingsproces en het O.O.T. kunnen voorlopig in een slaapstand gezet worden. Wij voelen er niets voor om te doen of er niets is veranderd. Daarom hebben wij ons per 13 april 2021 terug getrokken uit het O.O.T.

Mocht later toch tot winning worden besloten, blijven we als Fêste Grûn bereid mee te denken en ons samen in te zetten voor onze regio. Dat hebben we de afgelopen 7 jaar ook gedaan.

### Afsluitend

Op de site van onze gemeente zijn veel stukken terug te vinden die te maken hebben met het Omgevingsproces Ternaard.

Zodra een besluit is genomen over gaswinning in Ternaard stellen we u daarvan op de hoogte.

Ons prachtige wad en onze regio verdienen het om ook voor de toekomstige generaties behouden te blijven. Onze inzet stond en blijft staan in het teken van het bevorderen van leven, werken, milieu en welzijn. Er wordt al jaren gas gewonnen in dit kwetsbare gebied. Dat vraagt een ieders waakzaamheid om de veiligheid te bevorderen en de risico's van gaswinning te verminderen en met name te voorkomen! Fêste Grûn blijft zich hiervoor inzetten en u op de hoogte te houden.

### Bijlage 1 bij Pilot Omgevingsproces Ternaard:

De opdracht die we als Ontzorgingsspoor Omgevingsproces Ternaard (OOT) meekregen vindt u hieronder:

- extra monitoring zoals het uitvoeren van representatieve gebouw opnamen ('nulmetingen') en het opzetten van een netwerk van versnellingsmeters;
  - criteria voor ingrijpen in geval van geïnduceerde bevingen;
  - afhandelen van mijnbouwschade met het nieuwe schadeprotocol voor Kleine Velden;
  - communicatie & informatievoorziening & evaluatie-momenten met de omgeving ten tijde van de projectuitvoering (locatie-aanleg, boring en pijpleiding werkzaamheden) en later de gaswinning;
  - oprichting van een Stichting Waakhun, bestaande uit de belanghebbenden om toe te zien op de uitvoering & borging van het Afsprakenkader.
- Uitwerking van bovengenoemde punten wordt gerealiseerd door 6 wekelijkse OOT overleggen onder leiding van Albert van der Ploeg; volgens vooraf vastgestelde agenda
- separate werkgroep sessies mbt specifieke thema's; o.a. Monitoringsplan, oprichting Stichting Waakhun, Communicatieprotocol.
  - Het OOT zal in deze fase ook de functie krijgen als informatie- platform / klankbord-groep voor de direct belanghebbenden voor de beide sporen RCR en Investeringsagenda.